

s	ft:	Revisjonsrapport
----------	------------	-------------------------

Rapport nr.:	Revisjon 06.024		
Virksomhet:	Vafos AS	Bedriftsnummer:	917848762
Virksomhetens adresse:	Sannidalsveien 120 3770 KRAGERØ	Arkivkode:	2003/566
EMAS-registrert:	Nei	Anleggsnummer:	A 11006
ISO-14001-sertifisert:	Nei	Antall sider i rapport:	10
Regelverk:	Forurensningsloven og Produktkontrollloven med tilhørende forskrifter	Tidsrom for revisjonen:	21. – 23.03.2006
Risikoklasse:	3	SFTs revisjonsgruppe:	Poul Byskov Geir Tovslid Anne-Margit Bull
Gebysats:	Lav	Kontaktperson fra virksomheten under revisjonen:	Jan Sundbø

RAPPORTENS INNHOLD:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble registrert under systemrevisjonen.

Følgende hovedtema ble kontrollert: - **Utslipp til vann**
 - **Utslipp til luft.**

HOVEDKONKLUSJON:**Ved SFTs kontroll ble det funnet følgende avvik:**

- * Internkontrollen ved bedriften har flere mangler
- * Utslippstillatelsen ble overskredet i 2005
- * Målinger av sigevann fra deponi er ikke utført
- * Målemetoder for utslipp til vann har noen feil
- * Lagerrom for farlig avfall og oljeprodukter har sluk med avløp til elv

SFT hadde følgende anmerkninger i forbindelse med kontrollen:

- * Bedriftens interne rapportering av utslippstall kan forbedres
- * Kommentarer til bedriftens ledningssystemer
- * Dokumentasjon på kontroll av vannmengdemålere kan forbedres

Utarbeidet dato: 27.03.2006

Godkjent dato: 28.03.2006

Sign.:

Sign.:

Revisjonsleder Poul Byskov

Overordnet Bjørn Bjørnstad

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning	3
2.	Dokumentunderlag	3
3.	Omfang	3
4.	Avvik	4
5.	Anmerkninger	7
6.	Gjennomføring	8

Vedlegg:

Vedlegg 1: Omfanget av SFTs systemrevisjon

Vedlegg 2: Deltakere ved SFTs systemrevisjon

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en systemrevisjon ved Vafos AS i perioden 21.03 – 23.03.2006. Revisjonen inngår som en del av SFTs planlagte revisjonsvirksomhet for inneværende år.

Formålet med systemrevisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Det ble særlig sett på områder som har betydning for **UTSLIPP TIL VANN OG LUFT**. Revisjonen omfattet bl.a. undersøkelse av:

- om virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- om aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- om virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammer som myndighetene har satt

Systemrevisjonen ble gjennomført ved gransking av dokumenter, ved intervjuer av sentralt plasserte personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er avdekket under revisjonen og gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

- **AVVIK** defineres som: *overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.* (F. eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)
- **ANMERKNING** defineres som: *et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjon på avvik*

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- Aktuelle lover og forskrifter
 - Forurensningsloven
 - Produktkontrollloven
 - Forskrift om internkontroll
- Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige drift og forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet.
- Utslippstillatelse av 18.12.1990 (Fabrikken inklusiv Tømmerrenseriet)
Utslippstillatelse av 27.12.1995 (Barkdeponi på Nordskogen)

3. Omfang

SFTs systemrevisjon omfattet følgende hovedtemaer:

- Utslipp til vann
- Utslipp til luft

En nærmere beskrivelse av omfanget av SFTs systemrevisjon er gitt i VEDLEGG 1.

4. Avvik

Ved SFTs kontroll ble det funnet følgende avvik:

AVVIK 1 INTERNKONTROLLEN VED BEDRIFTEN HAR FLERE MANGLER

Tre elementer i internkontrollen er ikke tilfredsstillende ivaretatt:

ELEMENT I RISIKOVURDERING ER IKKE OPPDATERT

Avvik fra: Forskrift om internkontroll § 5 punkt 6

Kommentar:

Bedriftens risikovurdering fra 2000 er meget enkel, og den er ikke oppdelt i de tre områder for Helse Miljø og Sikkerhet. Det er vanskelig å finne hvilke temaer som gjelder ytre miljø. Det fremgår ikke hvilke risikoreducerende tiltak analysen har medført.

Det er ikke utarbeidet en prosedyre for risikovurdering som angir noe om metode og intervall for oppdatering av risikoanalysen.

Den foreliggende risikoanalyse har noen mangler. Bl.a. er følgende forhold ikke behandlet:

- Ledningssystemer (se også detaljer i Anmerkning 2)
- Lagring av kjemikalier og oljeprodukter
- Intern transport på bedriftens område
- Deponiforhold
- Oljelekkasjer i forbindelse med hydrauliske systemer

ELEMENT II RUTINE FOR TILSYN/RENGJØRING AV RENSEANLEGG ER IKKE BESKREVET I INTERNKONTROLLEN

Avvik fra: Punkt 5.3 i utslippstillatelse av 18.12.1990

Dette gjelder bl.a. følgende anlegg, som det ikke er skriftlig rutine for tilsyn med:

Scrubber

Regelmessig rengjøring av scrubber er nødvendig for at den skal slå ned støvet effektivt, og dermed minimere støvutslipp til luft. Bedriften anslår nødvendig rengjøringsintervall til 1-2 ganger pr måned. I frostperioder har det vært problemer med å rengjøre scrubber.

Bedriften har i perioder hatt støvutslipp som følge av manglende rengjøring av scrubber.

Oljeutskillere

Bedriften har 2 oljeutskillere. Det er ikke etablert rutine for tilsyn/vedlikehold/tømming av oljeutskillere. Dette ble også tatt opp ved forrige SFT-kontroll.

På Strand er det en større oljeutskiller som bedriften opplyser aldri har vært tømt.

SFT ga under revisjonen muntlig pålegg om at denne må tømmes innen 21.04.2006.

ELEMENT III AVVIKSBEHANDLINGSSYSTEM FOR YTRE MILJØ PRAKTISERES IKKE GODT NOK**Avvik fra: Forskrift om internkontroll § 5 punkt 7****Kommentar:**

Prosedyren [Avvik og korrigerende tiltak] har på side 2 en kort henvisning til at forebyggende tiltak også gjelder for internkontroll. HMS er ikke spesifikt nevnt i prosedyren som kun definerer 4 eksempler på produksjonsrelaterte avvik.

Praktisering:

Produksjonsavvik registreres alltid på avviksskjema. Avviksskjema blir (nesten) aldri fylt ut ved uhellsutslipp eller forhøyet utslipp fra produksjon. Terskelen er høyere for at forhold vedrørende ytre miljø blir registrert i avvikssystemet. Dette gjelder både forhøyet utslipp fra produksjon og evt. oljelekkasjer.

Kriterier for varsling av eksterne:

Prosedyren **Utslipp** [HMS-H3] omhandler tiltak og varslinger i forbindelse med større utslipp SFT etterlyser at det i prosedyren defineres noen kriterier for når de ulike instanser skal varsles.

AVVIK 2 UTSLIPPSTILLATELSEN BLE OVERSKREDET I 2005**Avvik fra: Punkt 1.1 i utslippstillatelse av 18.12.1990**

Egenrapporteringen for 2005 viser at bedriften har overskredet utslippstillatelsens rammer for produksjon av tremasse med 14 %. Produisert mengde var 72 947 tonn, rammen i tillatelsen er 64 000 tonn/år.

Bedriften har i 2005 overskredet utslippstillatelsens grense for utslipp av suspendert organisk materiale (SS) til vann.

Bedriften har rapportert gjennomsnittlig utslipp av 1,9 tonn SS pr døgn i 2005. Utslippsgrensen er 1,7 og 1,4 for henholdsvis månedsmiddel og årsmiddel. Overskridelsen er på 12 % for månedsmiddel og 36 % for årsmiddel.

AVVIK 3 MÅLINGER AV SIGEVANN FRA DEPONI ER IKKE UTFØRT**Avvik fra: Punkt 3.2 i Tillatelse til deponering av bark av 27.12.1995.**

I deponitillatelsen er det krav til overvåkning av sigevann ved at det skal taes 4 prøver pr år som analyseres mhp pH og organisk stoff målt som KOF.

Bedriften har ikke målt pH og KOF fra sigevann fra barkdeponiet Nordskogen.

AVVIK 4 MÅLEMETODER FOR UTSLIPP TIL VANN HAR NOEN FEIL**Avvik fra: Punkt 5.5. i utslippstillatelse av 18.12.1990****Kommentar:**Vannmengdemåleren i fabrikken:

Sonden for høyderegistrering er muligens plassert i feil avstand fra knekkpunktet.
Målt avstand = 26 cm. Korrekt avstand = 30 cm.

Vannprøvetaking:

Prøvetakerne går ofte tett, og i februar var tømmerenseriets prøvetaker ute av drift i 2 uker.

- Fabrikkens prøvetaking skjer et sted der det ikke er god omblending i vannmassene, og der det er fare for sjiktning av fiber.
- Begge prøvetakere har (for) stor løftehøyde, lange ledningsstrek, vannrette partier og flere skarpe bend. Dette opplegg gir ikke representativ prøvetaking for suspendert stoff.
- Uttak av vannprøve fra prøvetakingsbøttene er ikke kvalitetssikret. Det mangler en omrøringsanordning som sikrer full omblending av bøttens innhold før prøven tas ut.

Analyse av suspendert stoff:

- Målemetoden som er angitt i prosedyre [1b-u06] for analyse av suspendert stoff er feil, og ikke i samsvar med Norsk Standard.
- Grenseverdier for utslipp til vann fra sliperiet angitt i prosedyre [HMS-Y2] er feil. Linje 2 i samme tabell som gjelder grenseverdier for utslipp fra hele bedriften er korrekt.

Beregning av månedsmiddel og årsmiddel for døgnutslipp:

- Ved beregning av døgnutslipp av suspendert stoff bruker bedriften kalenderdøgn (30 dager) og ikke antall produksjonsdøgn i en måned. Beregning av årsmiddel og månedsmiddel skal foretas ut fra antall produksjonsdøgn.

AVVIK 5 LAGERROM FOR FARLIG AVFALL OG OLJEPRODUKTER HAR SLUK MED AVLØP TIL ELV**Avvik fra: Lov om produktkontroll § 3 vedrørende aktsomhetsplikt.**

Ved en eventuelt større oljelekkasje i dette rommet, vil væsken gå rett i sluket og videre til elv

5. Anmerkninger

SFT hadde tre anmerkninger i forbindelse med kontrollen:

Anmerkning 1. BEDRIFTENS INTERNE RAPPORTERING AV UTSLIPPSTALL KAN FORBEDRES

Løpende rapportering av utslippstall

Bedriften utfører daglige målinger av utslipp til vann, og resultatene legges umiddelbart ut på datasystemet, som alle på bedriften har tilgang til.

SFT forventer at utslippstallene presenteres på en form som avspeiler kravene i tillatelsen og som gir svar på om disse blir overholdt. Resultatene i bedriftens tabell mangler to kolonner for henholdsvis:

- Sum utslipp som kg/døgn
- Grenseverdiene for suspendert stoff

Behandling av utslippstallene

SFT etterlyser en intern rutine for at de løpende utslippstall blir tatt opp og behandlet av ledelsen daglig, slik at overskridelser av utslippsgrenser oppdages raskt, og nødvendige korrigerende tiltak kan iverksettes.

Anmerkning 2 KOMMENTARER TIL BEDRIFTENS LEDNINGSSYSTEMER

Kommentar:

SFT har følgende merknader til bedriftens avløpsnett:

- Bedriftens ledningssystemer er ikke omtalt i internkontrollen.
- Tegning over avløpsnettet er fra 1975 og er ikke oppdatert.
- Ved et evt. uhellsutslipp i området ved riverne i maskinhallen vil dette gå ut i elven utenom målestasjonen.
- Utslppsledning fra tømmerrenseriet er ikke ført ut i hovedstrømmen i elven.

Bedriften har ikke foretatt en risikovurdering av avløpsnettet, og SFT er usikker på om forhold i avløpsnettet i seg selv kan utgjøre en fare for utilsiktet utslipp av forurensning til elv. Se også Avvik 1 vedrørende delpunktet om risikovurdering.

Anmerkning 3 DOKUMENTASJON PÅ KONTROLL AV VANNMENGDEMÅLERE KAN FORBEDRES

Kommentar:

Bedriftens to vannmengdemålere i målestasjoner for utgående vann blir kontrollert hvert år av en ekstern konsulent. Fremlagt brev fra konsulenten for 2005 konkluderer med at målerne er i orden uten nærmere spesifisering.

Konsulenten leverer ingen dokumentasjon som spesifiserer hva kontrollen/ kalibreringen har omfattet, som f.eks.:

- Data for øyeblikksvannføringer over hele måleområdet og med angivelse av målenøyaktighet for hver registrering.
- Data for kontroll av telleverksfunksjonen i ulike måleområder og med angivelse av målenøyaktighet for hver registrering.

6. Gjennomføring

Systemrevisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Formøte 02.03.2006

Forberedende møte for planlegging av systemrevisjonen.

Åpningsmøte 21.03.2006

Informasjon fra SFT om gjennomføring av revisjonen

Intervjuer og verifikasjoner 21.03. – 23.03.2006

- I alt 9 personer ble intervjuet.
- Befaringer ble foretatt til produksjonsanlegg, renseanlegg, målestasjoner, laboratoriet oa.

Avsluttende møte 23.03.2006

Oppsummering med presentasjon av resultatene.

En oversikt over deltakerne på systemrevisjonen fremgår av VEDLEGG 2.

Omfanget av SFTs systemrevisjon

REVISJONEN OMFATTET FØLGENDE FORHOLD:

1. INTERNKONTROLLSYSTEM
 - Mål for HMS, herunder forhold vedrørende ytre miljø
 - Risikovurdering mhp. ytre miljø
 - Avviksbehandling, herunder registrering av evt. naboklager
 - Ledelsens gjennomgang (vedlikehold / oppdatering av kvalitetssikringssystemet)
2. PRODUKSJON OG PROSESS
 - Forurensningskilder i produksjonen for utslipp til luft og vann
 - Årsaker til potensielle overutslipp / uhellsutslipp
 - Daglig drift og rapportering av produksjonsforhold
3. LEDNINGSSYSTEMER FOR PROSESSAVLØPSVANN
 - Bedriftens avløpsnett for transport av prosessavløpsvann, kjølevann oa.
 - Utslippspunkter til elv
4. RENSEANLEGG FOR LUFT OG VANN
 - Scrubber på luft fra flashtørke
 - Roterende siltrommel i rensieriet
 - Oljeutskillere
 - Rutiner for drift og vedlikehold av renseinstallasjoner
5. UTSLIPPSKONTROLL FOR UTSLIPP TIL VANN FRA FABRIKKEN OG TØMMERRENSERIET
 - Vannmengdebestemmelse (kontroll og kalibrering av utstyr)
 - Vannprøvetaking (representativ prøvetakingsmetode)
 - Analysearbeide
 - Intern rapportering i bedriften av løpende utslippstall
 - Gjennomgang av utslippstall for en avgrenset periode.
6. KONTROLL AV SIGEVANN FRA DEPONI (målinger)
7. PCB I BYGGNINGSTEKNISKE INSTALLASJONER
 - Utskifting av PCB-holdige kondensatorer i lysstoffrør
 - Merking av evt. termovinduer med PCB-holdig lim i fugene
8. OPPFØLGING AV TIDLIGERE SFT-KONTROLLER
 - Inspeksjon 98.195 og inspeksjon 03.370

BEFARING BLE FORETATT TIL FØLGENDE ANLEGG:

1. Produksjonsanleggene (Tømmerrenseri og Fabrikken)
2. Renseinstallasjoner (Scrubber/våtvasker. Roterende trommelsil)
3. Målestasjoner for utslipp til vann (Tømmerrenseri og Fabrikken)
4. Laboratoriet
5. Lagerrom for farlig avfall og oljeprodukter
6. Fyrhuset og lagertank for fyringsolje med oppsamlingsbasseng og dreneringsventil

Deltagere ved SFTs revisjon

I tabellen under er det gitt en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene fremgår også av tabellen.

Funksjon	Formøte	Åpnings- Møte	Intervju	Sluttmøte
Adm. Direktør	X		X	X
Driftssjef	X	X	X	X
Produksjonssjef		X	X	X
Skiftformann			X	X
Formannsassistent			X	
Tømmerformann		X	X	X
Elektroformann		X	X	X
Daglaborant 1		X	X	X
Daglaborant 2			X	

Revisjonsgruppe:

- * Poul Byskov (revisjonsleder)
- * Geir Tovslid (revisor)
- * Anne-Margit Bull (revisor)